

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suauis Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt VII. An verum sit, Concilio Tridentino euenisse aduersùs quàm sperauerant viri pij de redintegratione Ecclesiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11642

formatio deterior euasit, quàm vnquam fuerit, ex quo Christianum nomen exortum est. Episcopi spem conceperant recuperandæ pristinæ auctoritatis in Romanum Pontificem, magna ex parte transgressæ: at Concilium eam penitus illis ademit, maiorem in seruitutem reductis. Contra verò Aula Romana à Concilio abhorrebat, tamquam à causa validissima ad eius potentiam temperandam: hæc verò Concilij ope ampliores quàm vnquam firmioresque radices egit, per eam Christiani orbis partem quæ Romanum nomen reueretur.

Paucis hisce lineis ideam adumbrat, quâ Concilium in monstri specie repræsentet. Nostrum erit, ideam illam cursim hic ruditerque conferre cum eo, quod primo obtutu cunctis apparet in vultu, vt ita loquar, Concilij: nam componere postea per partes effectam à Suauis imaginem cum vero prototypo, totius Operis erit negotium.

Fieri profectò potuit, vt viri quidam pij, vi desiderij (quod sæpè spei fallacissimæ parens est) à Concilio sibi pollicerentur redintegrationem Christianæ Reipublicæ: sed nec exempla temporis præteriti (quod verax futuri vates est) neque conditiones præsentis ad eam fiduciam alliciebant.

Non quidem exempla: cùm certum sit, si mentis aciem ad anteaacta sæcula conuertamus, ad primum vsque generale Concilium, quod Nicænum fuit, Magnum Concilium nuncupatum, summaque in veneratione apud Ecclesiæ memoriam; ac exinde per cetera generalia Concilia descendamus, habita aduersus aliquam præualidam, ac latè disseminatam hæresim, vix vnquam reperietur, eam per definitiones cuiusquam ipsorum extinctâ fuisse: ita planè, vt S. Gregorius Nazianzenus non fuerit veritus pronuntiare, nullius Synodi successum prosperum à se visum. Reuerà post Nicænum Ariana pestis in vniuersum Orbem grassata est. Illi fauerunt Imperatores: quòd illi obstiterint viri sancti, indigna passi sunt: ex Oriente vel in Hispaniam ad Gothos est peruagata: ibi Regem patrem eò impulit, vt in filij sui primo loco geniti caput sæuiret; idque multa post
oblatuot sæcula,

ſæcula, quippe Magni Gregorij ætate. Quid iam de Wandalica perſecutione dicemus? de crudelitate Theodorici, de tot Catholicorum, imò tot Episcoporum laniena, quæ bonam partem occupat Romani Martyrologij, ſimulque lacrymas nobis elicit ob eorum temporum atrocitatem, & gaudium excitat ob illorum fidelium constantiam? Concilium Conſtantinopolitanum, cui Eccleſia debet abſolutionem Symboli, * quod ipſa in ſacrificio Euangelicæ lectioni adnectit, ad eſſe ſibi ſenſit triginta ſex Episcopos Macedonianos, totidemque à ſe diſcedere iuſdem erroribus inhærentes; variis ſubinde ortis motibus, qui Eccleſiam coegerunt, vt ruruſ confirmata dogmata exagitaret. Poſt Ephefini celebrationem, eius Legati contumeliis ac verberibus affecti à Neſtorianis. Cyrillus & Memnon eadem cauſa de gradu deiecti, ac decepti Principis potentiâ in carcerè detruſi.

* De Diuinitate S. Spiritus.

Iam verò quodnam ex Conciliis maiori celebriſſitate habitum eſt ſexcentorum triginta Episcoporum frequentia? cui nam magis fauere Imperatores patrocinio in terris, Deus in celo miraculis, quam Chalcedonenſi? Et tamen Dioſcorus ibi cædis & hæreſis crimine damnatus, poſtea in ſuperos relatus, & in Sanctorum honore habitus ab Eutyſchianis, qui Episcopis religioſiſſimis trucidatis, nobiliſſimis Eccleſiis occupatis, Caſarum impietatem in Catholicos extimulantes, furia militantis Eccleſiæ facti ſunt. Satis ſit, ne ſim longior, hoc à me demonſtratum in quatuor primis Conciliis, quæ ſummè ſemper venerata eſt Eccleſia iuxta quatuor Euangelia; & apud Lutheranos ipſos, propter antiquitatem, retinent aliquam reuerentiæ poſſeſſionem. Idem autem accidit quinque ſubſequentis Conciliis, vt cuique in Eccleſiaſticis hiſtoriis vel mediocriter verſato maniſeſtum eſt. Atque huiuſce rei ratio in promptu eſt. Contra nullam ſententiam à Conciliis conſtat tamquam hæreticam, quæ id temporis communi Doctorum opinioni, ſimul etiam vel cogentibus Scripturæ dictis, vel auctoritati Eccleſiæ non repugnet. Iam verò quiſquis inducit animum, vt ſentiat ac ſcribat contra tantæ venerationis compotes aduerſarios,

rios, par est profectò, vt à Concilio damnationem expectet, ad quod propterea conculcandum se comparet; & solum poseit aliquando Concilium, quò moræ beneficium, non decisionis accipiat. Nimiùm sanè coluntur duo illa idola inter se coniuncta; *Proprium iudicium, & honor proprius*. Rarò mens ea, quam alij reuerentur, patitur à seipsa damnari, præsertim in causa grauissimâ; multoquæ minùs hanc sui damnationem promulgari patitur, tanquam in foro exteriori. Mutant, haud inficiar; interdum sententiam homines etiam palàm: sed vel ex præstantissimo quodam animi candore atque studio veritatis adducti, quæ rara admodum virtus est; vel in rebus leuioribus, & quas ignorasse non pudet; vel ij homines, qui sibi non tribuunt ingenium ad docendum, sed solùm ad discendum; vel eâ saltem ratione, vt sententiæ mutatio cum pudore præterito præsentem laudem coniungat, videlicet mutando sententiam vi rationis, ab eo qui mutat inuenta: cum graue nobis non sit, plus scire quàm sciebamus; & intolerabile, plus ceteros scire quàm ipsi sciebamus. Hæc verò difficultas incredibiliter augetur ex ipso argumento in Auctoribus nouæ religionis, cum lapsus nimis horribilis videatur, ex dignitate vātis diuini, in temerarij deceptoris infamiam delabi.

Sic igitur de Luthero eiusque sectatoribus futurum suadebant exempla communia, ac generales rationes: haud tamen minus peculiare conditiones id suadebant. Cum audacissimo hæresiarcha certamen aderat, qui tam veneranda Legum Canoniarum volumina sacrilegè in foro Wittembergensi concremaret; qui de sanctis Patribus scripserat tanquam de ineptis ingeniis, atque illusione occupatis; de vniuerso genere Christiano supra mille annos, tanquam non de Christi cultoribus, sed idolorum mancipiis; de Pontifice, de Cæsare, de Rege Angliæ, quasi de hominum fæce; qui iam debacchabatur ebrius eâ summâ voluptate, quâ fruitur superbus animus in illis prosperè conculcandis, quorum antea sub pedibus succubuerat; qui sibi Principes in propugnatores, Academias in discipulos, populos

in

in cultores asciuerat; qui iam improbâ spe fortunam & gloriam noui Mahumetis in Occidente reuocauerat. Et poterat de hoc homine pronuntiarî, dicto audientem futurum eisdem Sacerdotibus atque Doctoribus, quos toties probris obruerat, & petulanter irriserat? Dimicabatur cum seductis nationibus vel à sensus licentia, vel ab arrogantia illecebra, quâ se in arcanorum caelestium scientia conspicuas existimabant; adeoque eò firmiores in sua sententia, quò maior erat impugnantium multitudo. Certabatur cum Principibus, siue illectis ad sacros calices confringendos auiditate constandæ ex illis pecuniæ, siue intentis ad interponendam Diuinitatem, instar machinæ, quæ solueret nodos eorum obligationis erga Petrum in rebus sacris, erga Cæsarem in profanis: & quisquam ab his sperare potuisset obsequia subiectionis erga Concilium? Quid amplius? Num fortè ignorabantur Lutheri, eiusque sectatorum denuntiationes; vt eiusmodi Concilium congregaretur, in quo victores ipsi ante commissum certamen aduersus pacificam possessionem Pontificis atque Ecclesiæ pronuntiarentur? Concilium, inquam, in quo potestas Pontifici nulla esset, & adeò tale, vt si vera docemur à Fide, acephalum foret, minimeque legitimum; in quo non alia proponerentur argumenta, nisi nuda effata sacræ Scripturæ; quæ propter obscuram sublimitatem in rebus quàm plurimis, non est satis ad pertinaces conuincendos. absque lumine ab ea collato, quam S. Vincentius Lerinensis *Ecclesiasticæ traditionis lineam* appellauit, Iuris verò periti *Interpretationum reginam*, id est, Obseruationem, seu illam in agendo, seu in credendo seruat Ecclesia: quæ obseruatio oportet vt monumentis antiquitatis, consensione Patrum, definitionibus Pontificum, tamquam certis testibus confirmetur. Quin etiam postulabant, vt ne omnes quidem sacræ Paginæ ab Ecclesia receptæ inter disputandum proferri possent: sed ea tantummodo illarum pars, quæ Luthero visa esset; neque ea secundum editionem translationemque communem, sed secundum Luthero probatam. Ex hoc ergo habitu rerum animorumque cuiusdam

sperare licuisset, futuram reintegrationem, nisi cui liberet rem ideo futuram arguere, quod bona videretur. Illud autem mirabile: (si mirum tamen esse debet, mendacem sibi repugnare) ipse Suavis profitetur alibi, hanc sibi veritatem esse compertam, dum anno 1545. refert tamquam Pauli III. sententiam sibi probatam, Concilium Germanicæ reconciliationi haud conducibile.

Atque hæc ad primum caput, in quo Suavis pronuntiat, ab euentu Concilij delusas fuisse piorum hominum spes de statu Ecclesiæ constituendo. Ad alterum accedamus, in quo idem affirmat, Ecclesiæ discordiam potius redditam à Concilio implacabilem; adeoque Concilium non fefellisse solum emolumentum defectu, sed effectu iacturæ. Si nomine implacabilis intelligamus, ex eo iam patere, concordiam inter nos ac Lutheranos esse nullam potuisse, dum hi suis in erroribus persistenter; hoc non modò piorum spem non fefellit, sed inter Conciliorum beneficia præcipuum est, correptos peste ab integro publico seiungere. Quid enim significat illud *Anathema*, quod ex veterrima consuetudine intercalare verbum est Canonum in Synodis, nisi seiunctionem? Quare potissima Tridentini Concilij intentio fructusque potissimus extitit, obstare, ne multorum Christianorum simplicitas ab hæreticorum astu irretiretur; sed agnosceret eorum doctrinam Fidei repugnare, tamquam eo nomine ab Ecclesia Catholica damnatam, ac propterea æquè ab ea cauendum atque ab angue, non amplius inter herbas latente. Verùm, si Suavis præterea eo verbo intelligit, à Concilio difficiliorem hæreticorum conuersionem redditam, mendacij reuincitur vel ab ipso euentu, qui palàm facit quantum illud contulerit confirmationi fidelium, ac restitutioni perditorum. Hæresis progressus tam immanes ante Concilium fuerant, vt perpetuas doloris & commiserationis lacrymas mereantur. Inundauerat hæc eluuius Germaniam Superiorem, aggeres Inferioris diffregerat; per Poloniam diffundebatur; Britanniam atque Scotiam obruerat; magno impetu
pene;

penetrauerat in Galliam; quin etiam necesse fuit flammis eos riuos absumere qui irrepserant in Hispaniam. At Concilium Iris illa visa est, quæ tanto diluuiio finem posuit. Obseruetur, an hæc noua secta eadem postea incrementa iactare possit; an potius contra impetum geminæ validissimæque potentia, sensus & utilitatis, illi militantium, viri natalibus, doctrinâ, dignitate præstantes quotidie eius castra deserant? Et quamquam inter iacturas victoriam aliquam interserat, manus, non mentis victoria est, à militibus, non à prædicantibus reportata. Ceterum quemadmodum ante Concilium populi errore occupati capitis famæque periculo ad nouæ doctrinæ sectas confluebant, ita nunc innumeri panè Catholici, per eadem discrimina veterem Fidem seruant inter hæreticorum Principum minas & supplicia. At præ memoratis Catholicis ne millesimum quemque reperiemus, qui per eadem pericula & incommoda hæresi adhæreat sub Principibus eam insectantibus. Atque ut inter Catholicos ex eo ad hoc tempus tot viri sanctitate doctrinæque spectatissimi florere; ita hæresis ex aduerso ne vnum quidem è primis numerare habet, nec multos ex alteris & hi, si qui sint, lectionis eruditionique laude magis excellent, quàm scientiæ ingeniique præstantia; præterquam quòd eorum præcipui, in Antiquitatis studio ab euidentiâ compulsi, in potioribus articulis ab suis hæresiarchis discreparunt, ut Hugo Grotius, & Gerardus Vossius, quos non Catholicos verius quàm Calvinianos appellaueris.

C A P V T VIII.

*Virum Concilium reformauerit, an deformauerit
Ordinem Ecclesiasticum.*

A It secundo loco Suavis, à Tridentino Concilio Principes expectasse, ut Ordo Ecclesiasticus in formam digniorem redigeretur; sed contra ab illo effectum, ut euenerit eiusdem deformatio supra omnem priorem ætatem, ex quo nomen Christianum exortum est. Equidem, quidquid esset in
me,